

Verden bevæger sig, det samme gør folkebibliotekerne

Danmarks Biblioteksforening fokuserer i sit strategiske arbejde 2021-2022 på disse indsatsområder, der særligt skal arbejdes med:

- 1.** Biblioteket fysiske og digitale potentiale
- 2.** Biblioteket - fysisk og digitalt før under og efter Corona
- 3.** Biblioteket - samarbejde om en social indsats
- 4.** Biblioteket - folkeoplysende Public Service samarbejde fysisk og digitalt
- 5.** Biblioteket - en stærk læsekultur
- 6.** Biblioteket - en læringspartner
- 7.** Biblioteket - indgang til FN verdensmål
- 8.** DB - en stærk faglig og politisk stemme for bibliotekerne

1. Biblioteket fysiske og digitale potentiale

1. Biblioteket fysiske og digitale potentiale

Folkebiblioteket er landet mest benyttede kulturinstitution, med en bred vifte af tilbud.

Folkebibliotekets idé om oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet for alle borgere – fysisk og digitalt - er broen til fremtiden. Den oplyste medborger er en forudsætning for folkestyret og sammenhængskraften i det danske samfund. Biblioteket oplever en voksende betydning som lokalsamfundets fælles åbne sted, hvor møder mellem mennesker finder nye veje.

For velfærdssamfundets udvikling og opgaver gælder, at de ikke lader sig løse inden for ét område, men kun gennem målrettet fokus og samarbejde. Her spiller folkebiblioteket en ikke ubetydelig rolle lokalt men har endnu større potentiale, som drivkraft for innovation på tværs af sektorer og civilsamfund.

En drivkraft for personlig og lokal udvikling.

Derfor sætter DB spot på:

- At placere folkebiblioteket på den politiske dagsorden frem mod kommunevalget 2021
- At få udfoldet bibliotekernes fulde potentiale i forhold til helt konkrete opgaver såsom at styrke børns læsning og skabe digital dannelse, men også som attraktivt mødested, der kan skabe rammer for integration, sundhed og bosætning i samarbejde med andre
- At understøtte samfundets digitale transformation i alle biblioteket tilbud
- At skabe en ny lov der kan rumme biblioteket potentiale.

Et fokus som afspejles i Danmarks Biblioteksforenings Handlekort 2021-2022 til udmøntning af DB Strategi 2030.

2. Biblioteket - fysisk og digitalt før under og efter Corona

2. Biblioteket - fysisk og digitalt før under og efter Corona

Coronavirus har trukket sine spor i hele samfundet, også i bibliotekerne. De første kulturinstitutioner, der blev lukket, men også blandt de første, som åbnede igen. Det har skabt ændringer i brugen.

I de første bølger af Corona oplever bibliotekerne eksplosiv vækst i og ny interesse for digital brug af bøger, lydbøger, film, vejledning og online begivenheder. Der kom mange nye brugere, i høj grad ressourcestærke brugere og familier.

Bibliotekerne har oplevet en ændret brugeradfærd retningslinjer, forsamlingsbegrænsninger og afstandskrav samt generel ængstelse blandt borgerne. Væsentligt færre besøg, fysiske lån og arrangementer forudses i både 2020 og i det kommende år.

Handlinger bliver til vaner, og bibliotekerne skal derfor agere proaktivt - omkring bibliotekets rum og de positive erfaringer i det øgede digitale brug.

Derfor sætter DB spot på:

- Hvordan indrettes biblioteker og service coronasikkert og attraktivt?
- Hvordan udvikles nye tilbud, som gør biblioteksbesøget til noget særligt for børn?
- Hvordan udvikles nye typer arrangementer og møder både digitalt og fysisk for alle?
- Opsamling af viden og anbefalinger om Coronakrisen største udfordringer - og efterfølgende udvikling af nye tiltag baseret på de positive erfaringer.

3. Biblioteket - samarbejde om en social indsats

3. Biblioteket - samarbejde om en social indsats

Vi lever i en tid hvor social og sundhedsmæssig ulighed vokser. Stadig flere danskere føler sig isole-rede, ensomme og på kanten af fællesskabet. En tendens som corona-epidemien har øget. Mange af yderområderne i Danmark bliver affolket og efterlader halvtomme landsbyer med svære kår for fællesskab og lokalsamfund og den urbane ensomhed er et problem i de større byer.

Gruppen børn og unge som mistrives er stigende. Flere er pressede af hverdagens krav og forvent-ninger fra skolen, vennerne og ikke mindst de sociale medier. Vi risikerer at hægte nogle samfunds-grupper af, som bliver digitale analfabeter og ender uden for store dele af vores samfund.

Derfor sætter DB spot på:

- At styrke bibliotekernes fokus på og redskaber til at byde nye grupper ind
- At udvikle nye metoder og redskaber, hvor biblioteker og kultur bruges som løftestang til at bryde med ensomhed og social ulighed
- At samarbejde med andre myndigheder og sektorer om at bryde den sociale arv og ulighed i sundhed
- At deltage i skabelsen af en Folkesundhedslov, hvor bibliotekerne og kulturens betydning for sundhedsfremme prioriteres

4. Biblioteket - folkeoplysende Public Service samarbejde fysisk og digitalt

4. Biblioteket - folkeoplysende Public Service samarbejde fysisk og digitalt

Biblioteket har til formål at styrke dannelse og aktivt medborgerskab ved at fremme og give adgang til læring, viden, oplysning, kulturel aktivitet, samt at skabe debat og dialog.

Samfundet og demokratiet udfordres aktuelt på mange niveauer og ikke alene af pandemien men af især af øget polarisering og fake news. Det folkeoplysende public service-princip som grundlag for folkestyret er vigtigere end nogensinde. Oplyste medborgere har altid været en forudsætning for det danske demokrati. Bibliotekerne skal fortsat aktivt understøtte og være garant for valid oplysning til borgerne.

Derfor sætter DB spot på:

- At sikre alle borgere adgang til nødvendig viden, fysisk og digitalt
- At arbejde for sammenhængende tilbud af licensbelagt materiale til borgerne gennem en national digital overbygning og samarbejder med andre public service-institutioner
- At sætte dagsorden for udvikling af en national strategi for digital dannelse
- At arbejde for at de lovgivningsmæssige rammer forpligter folkebibliotekerne i forhold til læring, digital dannelse og etablering af et demokratisk samlingspunkt i kommunerne.

5. Biblioteket - en stærk læsekultur

5. Biblioteket - en stærk læsekultur

Vores læsekultur er under forandring, og behovet for at styrke læsekulturen hos børn, unge og voksne er stort. Læsning er, udover en æstetisk oplevelse med værdi i sig selv, en central grundkompetence til at klare sig, tage en uddannelse og deltage i samfundet - og som frirum.

Folkebibliotekernes rolle er essentiel. Som indgang til og formidling af fysisk og digital litteratur og i forhold til at stimulere vaner, værdier og handlinger omkring læsning for at sikre at oplevelse, fordybelse i og samtaler om læsning og gøre læselyst til naturlig del af hverdagen.

Biblioteket som lokal samarbejdspartner omkring børn og unges læsekultur i skoler, SFO'er og daginstitutioner, som hjælp og inspiration til børnefamilier, som adgang til fælles oplevelser om litteratur i læseklubber.

Derfor sætter DB spot på:

- At understøtte læsekultur hos børn, unge og voksne lokalt i kommunerne, på skoler, daginstitutioner, på folkebiblioteker og med andre lokale aktører
- At sikre national opmærksomhed om en stærk læsekulturs vigtighed
- At mobilisere og samle læseaktører i arbejdet med at styrke læsekulturen i en bredt forankret tværfaglig 'organisering'
- At bidrage til at litteraturen opleves som tilgængelig for alle voksne og ældre, herunder for udsatte og andre grupper.

6. Biblioteket - en læringspartner

6. Biblioteket - en læringspartner

Læring er centralt for velfærdssamfundets udvikling, derfor er samarbejdet imellem læringsinstitutioner og folkebiblioteket vigtigt. Samarbejder som oftest udspiller sig lokalt men rammesættes nationalt.

Folkebibliotekets kompetencer som dannelsesinstitution kan skabe læring i et bredere samfundsmæssigt perspektiv i samarbejde med uddannelsernes sektorens instrumentelle læringsfokus.

Bibliotekerne skal derfor indtænkes som del af kommunernes læringsfællesskaber, og derigennem understøtte læringsprocessen.

Derfor sætter DB spot på:

- At arbejde for det lokale folkebibliotek som en naturlig del af kommunernes videns- og læringsstrategier, herunder sikre fælles anvendelse af digitale ressourcer
- At bidrage til definitionen af det fælles, som er kernen i partnerskabet mellem kommunens uddannelsesinstitutioner og koble det til det en livsmestrings- og trivselsdagsorden
- At arbejde for folkebibliotekernes plads i national uddannelsespolitik og i lokale lærings- og vidensstrategier
- At arbejde for etablering af national digital overbygning med fokus på adgang til digitale ressourcer på tværs af biblioteker, skoler og uddannelsesinstitutioner.

7. Biblioteket - indgang til FN verdensmål

7. Biblioteket - indgang til FN verdensmål

FN verdensmål har skabt en helt ny dagsorden for verdens udvikling. Danmarks Biblioteksforening har taget initiativ til netværket DB2030 for at kvalificere bibliotekernes arbejde med verdensmålene.

Bæredygtighed er nøglen til fremtidens velfærdssamfund. Kommuners, institutioners og virksomheders evne og vilje til at tænke bæredygtighed, starter med det enkelte menneskes viden om og tilgang i hverdagen. Her kan biblioteket fungere som lokal gamechanger.

Med information, viden og fakta som den ene del og med biblioteket som proaktiv spiller, der med initiativer, facilitering og borgerinddragelse kan medvirke til konkrete handlinger og forandringer, som den anden del.

Derfor sætter DB spot på:

- At arbejde for "Bibliotekernes Verdensmåls erklæring", et manifest fælles for som organisationer og biblioteker
- At udvikle kompetenceudviklingsforløb omkring opgaven med at skabe folkelig forankring via bibliotekerne
- At styrke bibliotekernes involverende og fællesskabsskabende rolle overfor borgerne, aktuelt ældre målgruppen
- At skabe en verdensmåls-certificering for bibliotekerne, hvis formål er at styrke bibliotekernes opgave som drivkraft for bæredygtig udvikling og platform for handling.

8. DB - en stærk faglig og politisk stemme for bibliotekerne

8. DB - en stærk faglig og politisk stemme for bibliotekerne

Danmarks Biblioteksforening er en stærk bibliotekspolitisk stemme, organisationens styrke skabes i en dialog mellem politikere og fagfolk.

DB står med sin solide kommunale og professionelle repræsentation centralt i bibliotekernes udvikling og formidling og arbejder til stadighed for en styrket biblioteksservice ved påvirke både de lokale, nationale, internationale og kommercielle beslutningstagere.

DB sætter som bibliotekernes fælles talerør dagsorden og samler sektorens parter om folkebibliotekets opgaveløsning og innovation.

Derfor sætter DB spot på:

- At skabe demokratisk udvikling og deltagelse gennem fri og lige adgang til viden, debat og information gennem faglig og politiske dialog
- At fremme dansk biblioteksvæsen med særligt fokus på folkebibliotekerne som et kulturelt og informationsmæssigt samlingspunkt i lokalsamfundet
- At få indflydelse på biblioteksudviklingen gennem lobbyvirksomhed og politisk arbejde internationalt, nationalt og lokalt
- At være folkebibliotekernes stærke stemme i det politiske arbejde for at holde fokus på bibliotekernes vigtige rolle i vidensamfundet.